

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 8Cdo/6/2019
Identifikačné číslo spisu: 6913218423
Dátum vydania rozhodnutia: 20.02.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Oľga Trnková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:6913218423.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne KODAYM, s.r.o., so sídlom v Banskej Bystrici, Nám. SNP 2, IČO: 36 619 396, zastúpenej JUDr. Jánom Vinarčíkom, advokátom v Banskej Bystrici, Nám. SNP 2, proti žalovanému H. B., bývajúcemu v Y, zastúpenému Advokátskou kanceláriou Mgr. Viera Kadášová - advokátka, s.r.o., so sídlom v Rimavskej Sobote, Železničná 1877, IČO: 47 247 851, v mene ktorej koná Mgr. Viera Kadášová, o zaplatenie 23 305,824 Eur s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Rimavská Sobota pod sp. zn. 9 C 37/2014, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici z 27. februára 2018 sp. zn. 14 Co 415/2017, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a .

Žalovanému priznáva náhradu trov dovolacieho konania voči žalobkyňi v rozsahu 100 %.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Rimavská Sobota (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 13. marca 2017 č. k. 9 C 37/2014-155 žalobu žalobkyne zamietol. O trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP.
2. Krajský súd v Banskej Bystrici (ďalej len „odvolací súd“) na odvolanie žalobkyne rozsudkom z 27. februára 2018 sp. zn. 14 Co 415/2017 rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil. O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 2 a § 255 ods. 1 CSP. Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že povinnosťou žalobkyne bolo preukázať, že je účastníčkou hmotnoprávneho vzťahu, z ktorého je vyvodzovaný žalobou uplatnený nárok. Stotožnil sa s názorom súdu prvej inštancie, že v predmetnom spore žalobkyňa nepreukázala, že stavebné práce na rodinnom dome žalovaného boli vykonávané spoločnosťou W., a teda, že táto spoločnosť bola oprávnená postúpiť svoju pohľadávku titulom nezaplatených stavebných prác voči žalovanému na žalobkyňu. Doplnil, že: „skúmanie vecnej legitímácie, či už aktívnej alebo pasívnej, je imanentnou súčasťou každého súdneho konania, pričom súd vecnú legitímáciu skúma vždy aj bez návrhu a aj v prípade, že ju žiadna zo strán nenamieta, pričom zistenie nedostatku vecnej legitímácie má za následok zamietnutie žaloby, bez potreby ďalšieho dokazovania na zistenie skutkového stavu veci“.
3. Proti rozsudku odvolacieho súdu podala žalobkyňa dovolanie a navrhla ho, spolu s rozhodnutím súdu prvej inštancie, v celom rozsahu zrušiť a vrátiť vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Prípustnosť dovolania vyvodzovala z § 420 písm. f/ a § 421 ods. 1 písm. a/ CSP. Námiетка žalobkyne smerovala k

porušení práva na spravodlivý proces, a k nesprávnemu zhodnoteniu skutkového stavu súdmi nižšej inštancie. Uviedla, že „napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu, ktoré bolo vydané na tom skutkovom a právnom základe, že žalobca na uplatnenie žalovaného nároku nie je aktívne vecne hmotnoprávne legitimovaný a tiež z dôvodu, že žalovaná pohľadávka postúpená postupcom - pôvodným veriteľom na nového veriteľa - žalobcu neexistuje je rozhodnutím, ktoré spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci“. V súvislosti s nedostatkom aktívnej vecnej hmotnoprávnej legitimácie na strane žalobkyne poukázala na uznesenia ústavného súdu sp. zn. III. ÚS 517/2011-9 z 22. novembra 2011 a najvyššieho súdu sp. zn. 6 Cdo 214/2011 z 18. januára 2012, podľa ktorých sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe. Navyše námietka neplatnosti zmluvy o postúpení pohľadávky, s výnimkou prípadov uvedených v § 525 OZ dlžníkovi voči postupníkovi neprislúcha, pričom poukázala na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4 Obo 210/2001 z 11. júna 2003 uverejnený v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu pod č. R 119/2003, rozsudok sp. zn. 5 Obdo 20/2008 z 31. marca 2009 a rozsudky Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 31 Cdo 1328/2007 z 9. decembra 2009 a sp. zn. 29 Obdo 329/2001 z 27. februára 2002.

4. Žalovaný žiadal dovolanie zamietnuť a priznať mu náhradu trov dovolacieho konania.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť. Stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 veta prvá CSP) rozhodnutia dovolacieho súdu je nasledovné:

6. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu-ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

7. V zmysle § 420 CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

8. V zmysle § 421 CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

9. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP). Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

10. V danom prípade dovolací súd prioritne posudzoval prípustnosť dovolania, t. j. či boli splnené podmienky stanovené zákonom pre vecné prejednanie dovolania.

11. V Civilnom sporovom poriadku sú jednotlivé podmienky prípustnosti dovolania upravené nasledovne : v ustanoveniach § 420 až § 423 je upravený prípustný predmet, v ustanovení § 427 je stanovená lehota na podanie dovolania, v ustanovení § 428 sú stanovené náležitosti dovolania a v ustanovení § 424 až § 426 sú upravené osoby, ktoré sú oprávnené podať dovolanie.

12. Dovolací súd zistil, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana sporu, zastúpená advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP). Dovolaním, ktoré spĺňa náležitosti stanovené zákonom (§ 428 CSP) žalobkyňa napáda rozsudok odvolacieho súdu, ktorým potvrdil ako vecne správny rozsudok súdu prvej inštancie.

13. Právo na spravodlivý súdny proces je jedným zo základných ľudských práv a do obsahu tohto práva patrí viacero samostatných subjektívnych práv a princípov. Podstatou tohto práva je možnosť fyzických

a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nezávislom a nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predpokladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom a dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (pozri napríklad rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03).

14. Pojem „procesný postup“ bol vysvetlený už vo viacerých rozhodnutiach najvyššieho súdu vydaných do 30. júna 2016 tak, že sa ním rozumie len faktická, vydaniu konečného rozhodnutia predchádzajúca činnosť alebo nečinnosť súdu, teda sama procedúra prejednávania veci (to ako súd viedol spor) znemožňujúca strane sporu realizáciu jej procesných oprávnení a mariača možnosti jej aktívnej účasti na konaní (porovnaj judikát R 129/1999 a rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1 Cdo 6/2014, 3 Cdo 38/2015, 5 Cdo 201/2011, 6 Cdo 90/2012). Tento pojem nemožno vykladať extenzívne jeho vzťahovaním sa aj na faktickú meritórnú rozhodovaciu činnosť súdu. „Postupom súdu“ možno teda rozumieť iba samotný priebeh konania, nie však konečné rozhodnutie súdu posudzujúce opodstatnenosť žalobou uplatneného nároku. Pojem „procesný postup“ súdu je potrebné vykladať takto aj za právnej úpravy účinnnej od 1. júla 2016.

15. Podľa názoru dovolacieho súdu v posudzovanej veci konanie pred odvolacím súdom nebolo takouto vadou postihnuté.

16. Pokiaľ dovolateľka v dovolaní namietala, že súdy nižšej inštancie nesprávne zhodnotili skutkový stav, dovolací súd uvádza, že už podľa predchádzajúcej právnej úpravy dospel najvyšší súd k záveru, že dôvodom znemožňujúcim realizáciu procesných oprávnení účastníka konania (a v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ OSP zakladajúcim prípustnosť dovolania) nebolo podľa predchádzajúcej právnej úpravy nedostatočné zistenie rozhodujúcich skutkových okolností, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu (R 37/1993, R 125/1999, R 42/1993 a 1 Cdo 85/2010, 2 Cdo 29/2011, 3 Cdo 268/2012, 3 Cdo 108/2016, 2 Cdo 130/2011, 5 Cdo 244/2011, 6 Cdo 185/2011, 7 Cdo 38/2012). Podľa právneho názoru dovolacieho súdu ani po novej právnej úprave civilného sporového konania, ktorá nadobudla účinnosť 1. júla 2016, nie je dôvodom zakladajúcim prípustnosť dovolania v zmysle § 420 písm. f/ CSP nedostatočné zistenie skutkového stavu, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu.

17. Žalobkyňa v dovolaní namietala, že súdy oboch inštancií vec nesprávne právne posúdili a rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu. V prípade uplatnenia dovolacieho dôvodu, ktorým je nesprávne právne posúdenie veci, je riadne vymedzenie tohto dovolacieho dôvodu v zmysle § 432 ods. 2 CSP nevyhnutným predpokladom pre posúdenie prípustnosti dovolania v zmysle § 421 ods. 1 CSP. Len konkrétne označenie právnej otázky, ktorú podľa dovolateľky riešil odvolací súd nesprávne, umožňuje dovolaciemu súdu posúdiť, či ide skutočne o otázku, od ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu a či sa pri jej riešení odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu (§ 421 ods. 1 písm. a/ CSP) alebo ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená (§ 421 ods. 1 písm. b/ CSP) alebo je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 písm. c/ CSP). Žalobkyňa však neoznačila právnu otázku riešenú odvolacím súdom, od ktorej záviselo rozhodnutie v danej veci, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu. Sama polemika s rozhodnutím odvolacieho súdu alebo prosté spochybňovanie správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu, či kritika jeho prístupu zvoleného pri právnom posudzovaní veci však významovo nezodpovedajú kritériám uvedeným v § 421 ods. 1 CSP v spojení s § 432 ods. 2 CSP.

18. Z uvedených dôvodov najvyšší súd dovolanie žalobkyne odmietol (§ 447 písm. c/ a písm. f/ CSP).

19. O náhrade trov dovolacieho konania rozhodol dovolací súd podľa § 453 ods. 1 CSP v spojení s § 262 ods. 1 a 2 CSP.

20. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.